

Doradztwo edukacyjno – zawodowe w szkole

„efekt motyla”

Krystyna Pałka, 6 kwietnia 2017 r.

**efektywne doradztwo
edukacyjno-zawodowe
dla dzieci, młodzieży i dorosłych**

Dlaczego taki projekt?

Głównym celem projektu jest stworzenie ram efektywnego funkcjonowania doradztwa edukacyjno - zawodowego w systemie oświaty.

Cele szczegółowe projektu

- Opracowanie standardów realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego, uwzględniających potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek (m.in. określenie rekomendowanej tematyki zajęć edukacyjnych, proponowanych narzędzi i metod pracy, oczekiwanych efektów usług doradczych).
- Przygotowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych w zakresie funkcjonowania wewnętrznych systemów doradztwa, z uwzględnieniem współpracy wszystkich osób mających wpływ na efektywność doradztwa.

W ramach projektu zostaną opracowywane następujące programy:

preorientacji zawodowej

dla dzieci w wieku przedszkolnym,

orientacji zawodowej

dla uczniów w wieku szkolnym IV- VI

doradztwa edukacyjno - zawodowego

dla uczniów podejmujących decyzje o wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej (obecnie w gimnazjum,

w planowanej strukturze w klasach VII i VIII szkoły podstawowej) oraz dla uczniów kontynuujących naukę w szkołach zawodowych, liceach i szkołach policealnych.

Obecnie obowiązujące ramy prawne nakładają na gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne obowiązek realizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego w ramach udzielanej uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Minister Edukacji Narodowej rozporządzeniem z dnia 30 kwietnia 2013 r. w *sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U 2013r poz. 532), określił, że w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana m.in. w formie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.

W przepisach tych zostały określone zadania doradcy zawodowego, nie zdefiniowano jednak treści, jakie powinny być obowiązkowo realizowane na zajęciach związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym.

Jednocześnie, w odniesieniu do kadry prowadzącej takie zajęcia rozporządzenie stanowi, iż w przypadku braku doradcy zawodowego w szkole lub placówce, dyrektor szkoły lub placówki wyznacza nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

<http://doradztwo.ore.edu.pl/>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>

ZASOBY DO PRACY Z UCZNIAMI KLAS 7-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ ORAZ GIMNAZJUM

Materiały są propozycją do pracy z uczniami klas 7-8 szkoły podstawowej oraz gimnazjum. Fakt, że część materiałów dedykowana była do pracy z uczniami w gimnazjach nie oznacza, że straciły one na aktualności. Proponowane narzędzia i publikacje można, a nawet należy, dostosować do potrzeb uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej oraz do danego cyklu kształcenia.

[Publikacje I Scenariusze Zajęć](#)

[Narzędzia Diagnostyczne](#)

[Multimedia](#)

[Akty Prawne](#)

[Rynek Pracy](#)

NOWY MODEL DORADZTWA ZAWODOWEGO

Z przeprowadzonych badań wynika bardzo duże zapotrzebowanie na absolwentów szkół zawodowych, natomiast istnieje nadpodaż absolwentów z wyższym i średnim wykształceniem, którzy bardzo często przekwalifikowują się bezpośrednio po ukończeniu szkoły.

Sytuacja ta wynika między innymi z nieskutecznego doradztwa zawodowego.

Brak jednoznaczności terminologicznej
w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego
powoduje, że pojęcia

doradztwo zawodowe i **poradnictwo zawodowe**

często używane są zamiennie.

Jednak przyjmuje się, że są różnice pomiędzy nimi:

w **poradnictwie problem „rodzi się” w świadomości klienta (coaching),**

a w doradztwie – w świadomości doradcy.

W procesie doradzania eksponuje się rolę doradcy, jego aktywność,

w poradnictwie zaś – występują raczej partnerskie relacje, będące

konsekwencją dobrowolności korzystania z porad.

Doradztwo zawodowe jest terminem najczęściej używanym na gruncie edukacji, a **poradnictwo zawodowe** w resorcie pracy.

Doradztwo edukacyjno -zawodowe skierowane jest do uczniów oraz młodzieży uczącej się i obejmuje zakres działań określonych w aktach prawnych resortu edukacji.

Poradnictwo zawodowe skierowane jest do osób dorosłych, bezrobotnych, poszukujących pracy oraz **młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym** (osoby powyżej 15 roku życia do 25 lat) i obejmuje zakres działań określonych w aktach prawnych resortu pracy.

Działania doradcze to proces obejmujący całe życie jednostki.

„W poszukiwaniu nowych rozwiązań – propozycja (Model) rozwiązania systemowego w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego” źródło KOWEziU

Istotnym aspektem doradztwa edukacyjno - zawodowego
w szkole podstawowej i gimnazjum
jest informacja edukacyjna, a nie tylko zawodowa.

**Zadaniem szkoły jest stworzenie rzetelnej, łatwo
dostępnej bazy informacyjnej dla uczniów i ich
rodziców oraz nauczycieli.**

Doskonalimy z pasją!

Cele doradztwa edukacyjno-zawodowego

Cele wychowawcze

Kształtowanie/korygowanie poglądów

- O nas samych
- Dotyczących innych ludzi
- Dotyczących życia
- Rozwijanie kompetencji

Cele doradcze

- Analizowanie różnych możliwości kariery edukacyjno-zawodowej
- Rozpoznawanie zasobów osobowych (zainteresowań, mocnych stron, predyspozycji)
- Zachęcanie do doświadczenia pracy
- Przygotowanie do świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych

Cele „nowe”

- Budowanie pozytywnych postaw wobec kształcenia zawodowego
- Rozwijanie postaw wobec kształcenia ustawicznego
- Wskazanie na kluczowe założenia reformy kształcenia zawodowego

Doskonalimy z pasją!

Doradca zawodowy

- Specjalista, który udziela informacji o zawodach i drogach uzyskiwania kwalifikacji zawodowych.
- Pomaga w określeniu zainteresowań, uzdolnień i innych cech, istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych poszczególnych osób.
- Pomaga w nabyciu wiedzy o ścieżkach kształcenia oraz rynku pracy.

<https://www.youtube.com/watch?v=COGBWeHb0ks>

<https://www.youtube.com/watch?v=COGBWeHb0ks>

https://www.youtube.com/watch?v=LAt4G_HFBL8

https://www.youtube.com/watch?v=LAt4G_HFBL8

DORADZTWO ZAWODOWE

Stan obecny

W ustawie Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.:

Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:

16) **organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.**

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

7) **zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.**

6. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt. 7, są organizowane dla uczniów klasy **VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły**

I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

7. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt.7, są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt. 5.

Główne działania projektu

- Wypracowanie wzorcowych rozwiązań organizacyjnych funkcjonowania wewnętrznych systemów doradztwa (WSD) przez zespoły składające się z przedstawicieli autorów materiałów i koordynatorów testowania w szkołach.
- Przeprowadzenie seminariów dla przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki przygotowujące ich do wdrożenia standardów doradztwa.

Rezultaty projektu

- Rekomendacje dotyczące kierunków zmian w systemie doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty.
- Standardy **preorientacji zawodowej dla przedszkoli**.
- Standardy **orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla szkoły podstawowej** w podziale na:
  - klasy I-III (orientacja zawodowa),
  - klasy IV-VI (orientacja zawodowa),
  - klasy VII-VIII (doradztwo zawodowe).
- Standardy **doradztwa zawodowego dla**:
  - branżowych szkół I i II stopnia,
  - techników,
  - liceów,
  - szkół policealnych.

Efekty projektu

- Rekomendacje do rozporządzenia dotyczącego doradztwa zawodowego, które zostaną przekazane Ministerstwu Edukacji Narodowej celem uwzględnienia w przepisach oświatowych.
- Rekomendacje do e-zasobów wspierających realizację standardów, które zostaną przekazane Ministerstwu Edukacji Narodowej celem uwzględnienia w projekcie konkursowym.
- Materiały będące wsparciem dla szkół i placówek w wywiązywaniu się z nałożonych rozporządzeniami obowiązków.
- Warunki do budowania u uczniów i słuchaczy pozytywnych postaw wobec kształcenia zawodowego oraz rozwijania potrzeby kształcenia ustawicznego i nawyku uczenia się przez całe życie.

Dalsze plany - Kontynuacja działań

- Przygotowanie kadry doradców edukacyjno-zawodowych do wdrożenia wypracowanych rozwiązań w szkołach i placówkach:
  - przygotowanie trenerów do prowadzenia szkoleń dla osób realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
  - przeszkolenie osób odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego do stosowania nowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w pracy z uczniami i dorosłymi.
- Opracowanie e-zasobów doradztwa jako obudowy do opracowywanych w projekcie standardów.
- Udostępnienie e-zasobów na odpowiednio dostosowanym portalu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

DORADZTWO ZAWODOWE

Stan obecny

W ustawie Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.:

- Art. 292.** 1. W roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt. 7 ustawy – Prawo oświatowe, są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
2. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

Na gruncie matematyki i teorii chaosu zostało stworzone pojęcie „efektu motyla”, mówiące o tym, że nawet „niepozorne” działanie takie, jak trzepot skrzydeł motyla w Ohio, może wywołać burzę piaskową w Teksasie.

Gdybyśmy spojrzeli na proces udzielania wsparcia w poszukiwaniu i wdrażaniu rozwiązań z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego używając pojęcia „efektu motyla”, każda nasza, nawet „niepozorna” działalność prowadzić może do zmian w całym systemie.

Dziękuję za uwagę

Krystyna Pałka
konsultant PCEN O/Przemysł